



«ԱՅԲ» ավագ դպրոց

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԼԵԶԱՄՍՏԱԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Քննաշրջան՝ 2020 թ., ապրիլ
Տևողություն՝ 1 ժամ 15 րոպե

«Այբ» ավագ դպրոց

ԳՃԱԿՈՂ

ՈՒՇԱԴԻՐ ԿԱՐԴԱԼ ԱՅՍ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑԸ

Բոլոր պատասխանները գրել այս քննաթերթիկի մեջ՝ համապատասխան տեղերում:
Գրել մուգ կապույտ կամ սև գրիչով:
Քննության վերջում բոլոր թղթերը հավաքել և հանձնել մեկ տրցակով:

Այս փաստաթուղթը բաղկացած է 4 տպագիր էջից:

1. Անհրաժեշտ տեղում լրացրո՛ւ բաց թողած տառերը և երկհնչյունները:

Հայոց թագավորներից մեկը պալատի լայնարձակ հրապարակի կենտրոնում երկնասույգ մի աշտարակ կառուցել տվեց: Աշտարակի գագաթին պղնձածույլ հսկայական մի գանգ կախեց, որի լեզվակից կապած պարանը մինչև գետին էր հասնում: Ցանկացած մարդ կարող էր գալ, գանգը հնչեցնել:

-Իմ հպատակներից որևէ մեկը, եթե երկրիս կառավարիչներից, դատավորներից, հարկահավաքներից, ոստիկաններից դժգոհ է, կամ եթե նրանք անարդար են վարվել իր հետ, կարող է գալ, հնչեցնել արդարության գանգը: Ես անձամբ կլսեմ նրա բողոքն ու օրենքի ողջ խստությամբ կպատժեմ մեղավորին,- հայտարարեց թագավորը:

Ձմեռնամուտի ցուրտ մի լուսաբաց աշտարակի գանգը զիլ դողանջում է:

Պահապանները տեսնում են՝ գանգի լեզվակի պարանը բերանին՝ մի ծեր ավանակ է կանգնած: Ավանակին բերում են թագավորի մոտ: Պարզվում է՝ երախտամոռ տերն է նրան վիրավորել:

-Ի՞նչ ես արել,- հարցնում է թագավորը:

-Ոչ մի վատ բան: Զանի ջահել էի, ուժերս տեղն էին, տիրոջս տան բոլոր դժվար գործերը ես էի անում: Անվերջ աշխատում էի ու աշխատում: Աղուն էի տանում ջրաղաց, անտառից ցախ էի կրում, հանդերից խոտ էի բերում, կնոջը, երեխաներին շալակած՝ ուր ասես տանում... Հիմա, երբ ծերացել, հալից ընկել եմ, տերս ինձ դուրս է արել. ո՛չ խոտ, ո՛չ ջուր: Աղաչում եմ, թագավո՛ր, հրամայի՛ր տիրոջս, որ մինչև սաստկելս ինձ մարդավարի պահի,- աղերսում է ավանակը:

Թագավորը կանչում է տիրոջն ու ասում.

-Լսի՛ր, ապերա՛խտ մարդ, այս օրվանից օրը երեք անգամ թարմ առվույտով կկերակրես քո ավանակին, տաք գոմում առանձին տարածք կհատկացնես, անուշաբույր օճառով կլողացնես: Հրամանս չկատարելու դեպքում խիստ կպատժվես,- հրամայում է թագավորը:

Օրերից մի օր, երբ տերը անուշահոտ օճառով լողացնում էր ծեր ավանակին, փրփուրը լցվում է ավանակի աչքերն ու մրմռացնում: Ավանակը խփում, ջարդում է տիրոջ քիթը:

Տերը մղկտալով ասում է.

-Կջարդես, բա ի՞նչ կանես, թագավորի պես մեջք ունես, ինչ ուզես, կանես...

2. Գրի՛ր հետևյալ բառերի մեկական հոմանիշ և հականիշ:

աղերսել–աղաչել, թախանձել, խնդրել, հայցել, /հրամայել
լուսաբաց –արշալույս, առավոտ, արևագալ/մայրամուտ, արևամուտ, մթնշաղ
անուշահոտ-անուշաբույր, բուրավետ, բուրումնալից/գարշահոտ, ժանտահոտ
հպատակ- ստրուկ, ենթակա/ տեր

2 միավոր

3. Տեքստից դո՛ւրս գրի՛ր տրված կաղապարներին համապատասխան երկուական բառ.

արմատ+ արմատ-լայնարձակ, ջրաղաց
Նախածանց +արմատ-դժգոհ, անարդար, ապերախտ
արմատ+վերջածանց +վերջավորություն–թագավորի, մեղավորին
արմատ+ հողակապ -արմատ –անուշահոտ, երախտամոռ

2 միավոր

4. Տեքստում գտի՛ր բարդ բառ և բաղադրիչներով կազմի՛ր երկուական նոր բառ:

1 միավոր

Լայնարձակ- լայնատարած, լայնեզր, արձակուրդ, հերարձակ

5. Տեքստից դո՛ւրս գրի՛ր 1 սոսկածանցավոր բայ և կազմի՛ր այդ բայի հրամայական եղանակը, ենթադրական ապառնի ժամանակաձևը (բայերը գործածի՛ր դրական և ժխտական խոնարհումով):

սոսկածանցավոր բայ -հասնել
հրամայական եղանակ-հասի՛ր, հասե՛ք, մի՛ հասիր, մի՛ հասեք
ենթադրական ապառնի – կհասնի, կհասնեք, չի հասնի, չեք հասնի

1,5 միավոր

6. Դո՛ւրս գրի՛ր տեքստում ընդգծված բառերը և որոշի՛ր դրանց հոլովը, հոլովումը և Նախադասության մեջ շարահյուսական պաշտոնը:

կենտրոնում-ի հոլ., ներգ., տ.պ.
տեր-ոջ հոլ., ուղղ. , ենթակա
տուն- ա հոլ, սեռ., հատկացուցիչ
օճառով-ի հոլ, գործ.,միջոցի խնդ
օր-վա հոլ., հայց., ժամ. պ.

3 միավոր

7. Տեքստից դժևուրս գրիր

ա. պարզ ընդարձակ մեկ նախադասություն և համառոտի՛ր:

բ. պարզ ընդարձակ մեկ նախադասություն և դարձրու՛ բարդ:

1,5 միավոր

8. Գտի՛ր և ուղղի՛ր սխալները այն նախադասություններում, որտեղ դրանք առկա են (բառագործածության, ինդրառության, համաձայնության):

ա. Տունը զուրկ էր կենցաղային ամենատարրական հարմարություններից:

բ. Ավանակը երախտապարտ էր թագավորին:

գ. Յուրաքանչյուր հարկահավաք և ոստիկան պիտի պատասխան տա սխալների համար:

դ. Թագավորն իր սպասավորների հետ գնում է հրապարակ:

2 միավոր

Լեզվամտածողություն

1. Հակիրճ շարադրի՛ր մտքերդ այս առակի մասին:

3 միավոր

2. Հորինի՛ր առակի շարունակությունը:

3 միավոր

3. Բնութագրի՛ր թագավորին:

2 միավոր

4. Գրի՛ր ավանակի տիրոջ խոսքը՝ ի պատասխան թագավորին:

2 միավոր

5. Գտի՛ր տեքստում երկու դարձվածք և բացատրի՛ր:

2 միավոր